

**Міністерство освіти і науки України
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА**

**Навчально-науковий інститут бізнесу і менеджменту
Кафедра обліку та аудиту**

ПУЛАВСЬКА ОЛЬГА АНАТОЛІЇВНА

РЕФЕРАТ

**кваліфікаційної роботи на здобуття ступеня вищої освіти
«Магістр»**

**ОБЛІК ТА АУДИТ РОЗРАХУНКІВ З
ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ І ПІДРЯДНИКАМИ
(ЗА ДАНИМИ ДП «СВІТАНОК» БАЛАКЛІЙСЬКОГО
РАЙОНУ, ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ)**

**Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
(освітня програма «Облік і аудит»)**

**Науковий керівник:
кандидат економічних
наук, доцент
Накісько Олександр
Вікторович**

Харків – 2020

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ (МАГІСТЕРСЬКОЇ) РОБОТИ

Актуальність теми. Фінансовий стан кожного суб'єкта господарювання, не є виключенням і аграрні підприємства, значно залежить від взаємовідносин з іншими господарюючими суб'єктами та станом розрахунків між ними. Розмір кредиторської заборгованості підприємства впливає на фінансову стійкість, незалежність та платоспроможність підприємства. Важливою складовою управління підприємством є організація детального обліку необхідної інформації про стан розрахунків, що формується в системі бухгалтерського обліку та її надання зацікавленим сторонам з метою прийняття рішень. Тому забезпечення правильності ведення обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками потребує певних облікових процедур контролю цих зобов'язань. Попри те, що на сьогодні існує більш-менш сформована методологічна основа обліку та контролю зобов'язань перед контрагентами, що постачають товарно-матеріальні цінності та надають послуги, виникає низка питань щодо формування інформаційної бази для облікового апарату та керівництва з прийняття ефективних управлінських рішень, які б слугували нарощенню прибутковості та конкурентоспроможності суб'єктів господарювання.

Теоретичні, методичні та прикладні засади організації та методики обліку та аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками розглянуто в працях широкого кола вітчизняних та зарубіжних науковців: Ф.Ф. Бутинця, В.В. Зотова, Л.П. Кулаковської, О.І. Коблянської, Д. Колдуелла, Т.Г. Маренич, В.В. Мушинського, М.Ф. Огійчука, І.В. Орлова, О.М. Петрика Я.В. Соколова, В.В. Сопка, Б.Ф. Усача, К.О. Утенкова, В.М. Фендика, В.В. Шарманської, В.Г. Швеця, Л.Н. Шкіря та ін. Проте,

зважаючи на постійні зміни в законодавстві, розвиток аграрної економіки, кризові явище в фінансовому секторі тощо, питання обліку та аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками залишаються актуальними і потребують подальших досліджень.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами. Кваліфікаційна (магістерська) робота виконувалася відповідно до плану науково-дослідної роботи кафедри обліку та аудиту Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка за темою «Формування напрямів та механізмів підвищення ефективності агропромислового виробництва в умовах глобалізації», державний реєстраційний номер 0116U007411, згідно якої автором розроблено заходи з раціоналізації бухгалтерського обліку та аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками на вітчизняних аграрних підприємствах.

Мета та завдання кваліфікаційної (магістерської) роботи. *Метою роботи є* розробка теоретичних засад та практичних рекомендацій щодо удосконалення бухгалтерського обліку та зовнішнього і внутрішнього аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками на аграрних підприємствах.

Поставлена мета обумовлює необхідність вирішення наступних *завдань*:

- визначити економічну сутність та місце розрахунків з постачальниками та підрядниками в системі зобов'язань аграрних підприємств;

- висвітлити основні принципи, форми та перспектив розвитку безготівкових розрахунків в Україні та їх адаптацію в діяльності аграрних підприємств;

- розкрити теоретичні та нормативно-правові основи регулювання аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками в Україні;

- оцінити сучасний фінансово-економічний стан діяльності аграрних підприємств (за даними ДП «Світанок» Балаклійського району Харківської області);

- дослідити організацію та методика розрахунків з постачальниками та підрядниками на аграрних підприємствах (за даними ДП «Світанок» Балаклійського району Харківської області);

- обґрунтувати напрями удосконалення бухгалтерського обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками на аграрних підприємствах;

- розкрити шляхи ефективної та раціональної організації та ведення аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками.

Об'єктом дослідження є процес бухгалтерського обліку та аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками аграрних підприємств.

Предметом дослідження є теоретичні, методичні й організаційні аспекти обліку та аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками аграрних підприємств.

Методи дослідження. Дослідження проводилось із застосуванням наукових методів, що ґрунтуються на діалектичному методі пізнання та об'єктивних законах розвитку економіки. До основних загальнонаукових методів дослідження, які були використані автором, належать метод індукції та дедукції, логічний та історичний підходи до вивчення економічних категорій і практики ведення обліку та аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками. При дослідженні організації та методики обліку, аудиту та аналізу розрахунків з постачальниками та підрядниками застосовувалися методи наукової абстракції, спостереження, порівняння, вибіркового спостереження, групування, економіко-математичні методи.

Інформаційною базою дослідження були законодавчі та нормативні акти Верховної Ради та Кабінету Міністрів України, Президента України, Національного банку України, рішення Аудиторської палати України, первинні документи, реєстри синтетичного і аналітичного обліку, фінансова, податкова та статистична звітність ДП «Світанок», літературні джерела, а також результати власних досліджень та розрахунків.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в обґрунтуванні на теоретичному та практичному рівні заходів щодо удосконалення обліку та аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками аграрних підприємств на аграрних підприємствах.

У процесі проведеного дослідження одержано наступні основні результати, що характеризують новизну, розкривають зміст роботи і виносяться на захист:

удосконалено:

- обґрунтовано концептуальні засади організації і методики проведення внутрішньогосподарського аудиту з урахуванням стратегії аудиту, де виділені три основних аспекти: організаційний, методичний і інформаційний, зміст яких дозволить визначити логічну послідовність і розкрити основні процедури методики аудиту розрахунків з постачальниками за товарними операціями;

набули подальшого розвитку:

- умови визнання заборгованості зобов'язанням, а саме: 1) ідентифіковано суб'єкти заборгованості; 2) визнана підприємством, на яке покладено обов'язок її погасити, і водночас сформовано в інших суб'єктів обґрунтоване сподівання, що підприємство виконає свої зобов'язання; 3) її погашення спричинить вибуття з підприємства ресурсів, які втілюють у собі економічні вигоди; 4) її оцінка достовірно визначена; 5) існує реально

на даний час; б) виникає як результат минулих подій; 7) буде неминуче погашена; 8) має визначений термін виконання;

- науково-прикладні заходи з удосконалення реєстрації, накопичення та узагальнення інформації про розрахунки з постачальниками та підрядниками, як важливих складових процесу бухгалтерського обліку, на основі чого запропоновано запровадження відповідної документації, а саме Реєстру документів до сплати та Аналітичної таблиці розрахунків з постачальниками (підрядниками), використання яких підвищує оперативність, аналітичність та результативність інформації в управлінні поточними зобов'язаннями;

- організаційні засади з аналітичного обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками, в рамках яких пропонується ввести аналітичні рахунки до субрахунку 631 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками», а саме: 631.11 «Заборгованість за товари з майбутньою оплатою»; 631.12 «Заборгованість за роботи та послуги з майбутньою оплатою»; 631.21 «Заборгованість за товари, відстрочена»; 631.22 «Заборгованість за роботи і послуги, відстрочена»; 631.31 «Прострочена заборгованість за товари»; 631.32 «Прострочена заборгованість за роботи та послуги»; 632.11 «Заборгованість за товари, роботи, послуги з іноземними постачальниками з майбутньою оплатою»; 632.21 «Заборгованість за товари, роботи, послуги з іноземними постачальниками, відстрочена»; 632.31 «Заборгованість за товари, роботи, послуги з іноземними постачальниками, прострочена».

Особистий внесок здобувача. Кваліфікаційна (магістерська) робота є самостійно виконаною завершеною науковою працею, в якій викладено авторський підхід до вирішення поставленого завдання.

Практичне значення одержаних результатів.

Основні положення кваліфікаційної роботи доведені до рівня практичних рекомендацій з методичних та організаційних засад обліку та аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками в сучасних умовах оподаткування. Результати дослідження прийняті до впровадження у практичну діяльність аграрного підприємства – ДП «Світанок» Балаклійського району Харківської області.

Апробація результатів магістерської роботи.

Основні результати магістерської роботи доповідалися, обговорювалися та отримали позитивну оцінку на науково-практичних конференціях, зокрема на II Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції, присвяченій 90-річчю з дня заснування Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка (м. Харків, ХНТУСГ, 30 жовтня 2020 р.) та Міжнародній науково-практичній конференції студентів, аспірантів та молодих вчених «Експлуатаційна та сервісна інженерія» (м. Харків, ХНТУСГ, 15-16 жовтня 2020 р.).

Публікації. За результатами дослідження опубліковано у 1 науковій статті та 2 тезах доповідей у міжнародних науково-практичних конференціях (0,25 ум. друк. арк.).

Структура та обсяг кваліфікаційної (магістерської) роботи. Робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Вона виконана на 88 сторінках, містить 10 таблиць та 10 рисунків. Список використаних джерел налічує 101 найменування.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «Теоретичні основи обліку та аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками» розкрито визначення та визнання зобов'язань, і завдання їх обліку, дано класифікацію та розкрито зміст оцінки зобов'язань, висвітлено принципи та форми безготівкових розрахунків, розкрито мету, завдання та нормативно-інформаційне забезпечення аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками.

У другому розділі «Стан обліку та аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками» дано організаційно-економічну характеристику підприємства ДП «Світанок» Балаклійського району Харківської області, висвітлено первинний, синтетичний і аналітичний облік розрахунків з постачальниками та підрядниками, розкрито методику та техніку проведення аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками.

У третьому розділі «Удосконалення обліку та аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками» обґрунтовано шляхи Удосконалення обліку та внутрішнього аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками при діючій формі обліку, розкрито особливості аудиту в умовах застосування комп'ютерних технологій.

ВИСНОВКИ

Отримані в ході дослідження результати кваліфікаційної роботи вирішують важливе науково-практичне завдання щодо обґрунтування теоретичних, методичних засад та практичних рекомендацій з удосконалення обліку та аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками на аграрних підприємствах.

За результатами дослідження можна зробити такі основні висновки:

1. У дослідженні розкрито сутність дефініції «зобов'язання». Аналіз дав змогу констатувати, що зобов'язання – це заборгованість підприємства, що виникла внаслідок минулих подій і погашення якої в майбутньому, як очікується, призведе до зменшення ресурсів підприємства, що втілюють у собі економічні вигоди. Виходячи з трактування терміну «зобов'язання» в обліковій системі, можна конкретизувати умови визнання заборгованості зобов'язанням, а саме: 1) ідентифіковано суб'єкти заборгованості; 2) визнана підприємством, на яке покладено обов'язок її погасити, і водночас сформовано в інших суб'єктів обґрунтоване сподівання, що підприємство виконає свої зобов'язання; 3) її погашення спричинить вибуття з підприємства ресурсів, які втілюють у собі економічні вигоди; 4) її оцінка достовірно визначена; 5) існує реально на даний час; 6) виникає як результат минулих подій; 7) буде неминуче погашена; 8) має визначений термін виконання.

2. Встановлено, що для того щоб правильно визначитися підприємству з вибором тієї чи іншої ознаки класифікації зобов'язань, важливо зважити джерела його походження та пам'ятати, що в його основі лежить не лише бухгалтерське походження, а, перш за все, низка

правових відносин, яка призводить до виникнення взаємовідносин. Розглядаючи класифікаційні ознаки різних вчених., та різні підходи до класифікації зобов'язань, можна констатувати, що окремі з них ґрунтуються саме на правовій основі походження. Обґрунтовано класифікацію щодо господарських договорів і зобов'язань, виокремивши при цьому три важливі групи договорів: ті, що опосередковують майнові відносини; ті, що опосередковують організаційні (планово-організаційні) відносини; ті, що опосередковують комплекс майнових і організаційних відносин.

3. Встановлено доцільність використання оцінки поточних зобов'язань за справедливою вартістю, яку проводять у двох напрямках: нарощування вартості поточних зобов'язань у разі прострочення строку погашення зобов'язань та їх дисконтування при наданні знижок постачальником або при зниженні ймовірності погашення зобов'язання. Це, зокрема, забезпечить достовірність інформації про поточні зобов'язання аграрних підприємств.

4. Обґрунтовано принципи безготівкових розрахунків, що дає змогу більш зважено підходити до їх застосування у практичній діяльності аграрних підприємств. Запропоновано використовувати різні форми розрахунків в залежності від особливостей постачальників та підрядників. Висвітлено схему структурно-функціональних компонентів системи безготівкових розрахунків. Встановлено, що банківську систему України протягом десятиліття очікують глобальні трансформації, пов'язані з розквітом штучного інтелекту, який буде слугувати фінансовим консультантом для споживачів банківських послуг; створення нових каналів комунікації з клієнтами та широким упровадженням цифрових валют і нових форм розрахунків.

5. На основі висвітлення сучасних теоретико-методичних напрацювань в галузі економічного контролю обґрунтовано мету, завдання, об'єкти, етапи та джерела аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками. Акцентовано увагу на деталізації інформаційного забезпечення цього об'єкту аудиту з розкриттям складу інформації за такими видами: законодавча, планова і нормативно- довідкова, договірна, технологічна, організаційно-управлінська і фактографічна.

5. Визначено, що ДП «Світанок», яке є господарським об'єктом дослідження, у 2019 р. володіло 2888 га земельних угідь, основну частку склали продуктивні землі – сільськогосподарські угіддя – 2584,0 га, з яких 2107 га ріллі, яка використовується під вирощування зернових та технічних культур. За 2019 р. діяльності ДП «Світанок» було вироблено валової продукції в постійних цінах 2010 р. на 45,4% менше, а товарної за цей же період – на 43,3% менше порівняно з 2017 р., їх обсяг склав 6812,0 тис. грн та 15747,3 тис. грн відповідно. Чисельність працівників скорочується, що є причиною відмови від трудомістких галузей рослинництва та галузі свинарства. Спостерігається ріст оборотних активів – в 2,3 рази порівняно з 2017 р., що, як показує аналіз їх структури, є переважанням посівів озимої пшениці в 2019 р., яка є поточними біологічними активами і входить в запаси підприємства. У попередніх роках підприємство робило акцент на соняшнику та ярих культурах зернових. Спад обсягів виробництва та реалізації відбивається на результатах діяльності. Впродовж 2018-2019 рр. ДП «Світанок» є збитковим. Рівень збитковості підприємства – 8,6% у 2019 р., що на 3,3% гірше порівняно з 2018 р. діяльності. Активи підприємства також використовуються неефективно, про що свідчить від'ємний показник норми прибутку ДП «Світанок».

6. Проведений аналіз показників ліквідності та платоспроможності ДП «Світанок» показує, що всі показники у 2018 р. та 2019 р. не відповідають рекомендованим значенням і значно нижчі за них. Це дає змогу стверджувати про наявні проблеми з поточними розрахунками, які можуть виникати як в найближчій та довготривалій перспективі. У підприємства наявна нестача нормальних джерел покриття запасів і витрат, яка в 2019 р. становила 6613,0 тис. грн. Варто звернути увагу, що така нестача більше за нестачу у 2018 р. на 1968,1 тис. грн та на 5840,1 у 2017 р., це є негативною тенденцією у результатах роботи підприємства. У першу чергу, це є наслідком отримання збитків від основної діяльності підприємства. Таким чином, показники фінансової стійкості за останні три роки свідчать, що у ДП «Світанок» кризовий тип фінансової стійкості, тобто запаси і витрати не покриваються всіма видами можливих джерел їх забезпечення (власних, позикових та ін.).

8. Встановлено, що у ДП «Світанок» використовують меморіально-ордерну форму обліку. Це викликає ряд проблем з оперативністю формування інформації для прийняття управлінських рішень керівництва підприємства. Для узагальнення інформації за розрахунками з постачальниками та підрядниками на підприємстві використовується рахунок 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками». ДП «Світанок» для обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками застосовує тільки субрахунок 631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками». Аналіз практики ведення обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками в ДП «Світанок» свідчить про дефіцит оперативної інформації у керівництва в розрізі кожного постачальника та підрядника.

7. Визначено, що необхідність проведення аудиту поточних зобов'язань обумовлюється потребою в достовірній інформації про заборгованість підприємства перед кредиторами за отримані товари, роботи, послуги. Методику аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками розкрито на таких етапах аудиторської перевірки: підготовчому, плануванні аудиту, отриманні аудиторських доказів та формуванні висновку аудитора. Виділені в роботі об'єкти, суб'єкти, джерела інформації, аудиторські процедури та узагальнення результатів дасть змогу сконцентрувати увагу аудитора на ключових моментах аудиторської перевірки поточних зобов'язань.

10. Обґрунтовано науково-прикладні заходи з удосконалення реєстрації, накопичення та узагальнення інформації про розрахунки з постачальниками та підрядниками, як важливих складових процесу бухгалтерського обліку. Запропоновано запровадження відповідної документації, а саме Реєстру документів до сплати та Аналітичної таблиці розрахунків з постачальниками (підрядниками), використання яких підвищує оперативність, аналітичність та результативність інформації в управлінні поточними зобов'язаннями.

11. Запропоновано новий перелік аналітичних рахунків з бухгалтерського обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками. Пропонується ввести аналітичні рахунки до субрахунку 631 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками», а саме: 631.11 «Заборгованість за товари з майбутньою оплатою»; 631.12 «Заборгованість за роботи та послуги з майбутньою оплатою»; 631.21 «Заборгованість за товари, відстрочена»; 631.22 «Заборгованість за роботи і послуги, відстрочена»; 631.31 «Прострочена заборгованість за товари»; 631.32 «Прострочена заборгованість за роботи та послуги»; 632.11 «Заборгованість за товари, роботи, послуги з іноземними

постачальниками з майбутньою оплатою»; 632.21 «Заборгованість за товари, роботи, послуги з іноземними постачальниками, відстрочена»; 632.31 «Заборгованість за товари, роботи, послуги з іноземними постачальниками, прострочена». Доведено, що саме за допомогою вищевказаних рахунків відстежуються кредиторська заборгованість, терміни її погашення.

12. На основі вивчення специфіки системи фінансового та внутрішньогосподарського обліку ДП «Світанок» в роботі обґрунтовано концептуальні засади організації і методики проведення внутрішньогосподарського аудиту з урахуванням стратегії аудиту, де виділені три основних аспекти: організаційний, методичний і інформаційний, зміст яких дозволить визначити логічну послідовність і розкрити основні процедури методики аудиту розрахунків з постачальниками за товарними операціями.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ РОБОТИ

1. Корнієцький М.О., Корнієцька М.О., **Пулавська О.А.** Напрями розвитку державного податкового контролю в Україні. *Вісник студентського наукового товариства навчально-наукового інституту бізнесу і менеджменту Харківського національного технічного університету сільського господарства: збірник наукових праць*. Харків: ХНТУСГ, 2020. Вип. 2. 164 с.

3. Корнієцька М.О., **Полуектова Л.В.**, Пулавська О.А. Технології блокчейн у бухгалтерському обліку як інноваційний засіб інформаційного забезпечення підприємницької діяльності. *Матеріали міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих вчених «Експлуатаційна та сервісна інженерія»*. Харків: ХНТУСГ, 2020. С. 184-186.

3. Колісник А.І., **Пулавська О.А.** Інформаційне забезпечення підвищення ефективності менеджменту персоналу на підприємствах. *Перспективи розвитку обліку, контролю та фінансів в умовах інтеграційних і глобалізаційних процесів: Матеріали II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, присвяченої 90-річчю з дня заснування Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка, 30 жовтня 2020 року* / редкол.: Т.Г. Маренич [та ін.]; ХНТУСГ. Х.: «Стильна типографія», 2020. С. 42-45.

АНОТАЦІЯ

Пулавська О.А. Облік та аудит розрахунків з постачальниками і підрядниками (за даними ДП «Світанок» Балаклійського району Харківської області). – На правах рукопису.

Кваліфікаційна робота на здобуття ступеня вищої освіти «Магістр» за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» (освітня програма «Облік і аудит»). – Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка, Харків, 2020 р.

Кваліфікаційну (магістерську) роботу присвячено теоретико-методичному обґрунтуванню та розробці практичних рекомендацій з удосконалення обліку та аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками на аграрних підприємствах.

Виконано теоретичну ідентифікацію основних понять дослідження. Визначено ключові умови визнання заборгованості зобов'язанням Обґрунтовано класифікацію зобов'язань з позиції управлінської діяльності аграрних підприємств. Розкрито особливості оцінки зобов'язань, як основи достовірності фінансової звітності й обґрунтованість управлінських рішень на аграрному підприємстві. Обґрунтовано теоретико-методичні та прикладні засади здійснення аудиту зобов'язань на аграрних підприємствах.

У роботі здійснено аналіз господарської діяльності та організації бухгалтерського обліку і контролю ДП «Світанок» Балаклійського району Харківської області, з акцентом на оцінку фінансового стану підприємства. Розроблено організаційні засади бухгалтерського обліку та аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками на аграрних підприємствах, спрямовані на формування

системи інформаційного забезпечення управління на основі сучасного програмного забезпечення.

Запропоновано науково-прикладні заходи з удосконалення реєстрації, накопичення та узагальнення інформації про розрахунки з постачальниками та підрядниками, як важливих складових процесу бухгалтерського обліку, на основі чого розроблено відповідну документацію, а саме Реєстру документів до сплати та Аналітичної таблиці розрахунків з постачальниками (підрядниками), використання яких підвищує оперативність, аналітичність та результативність інформації в управлінні поточними зобов'язаннями. Обґрунтовано організаційні засади з аналітичного обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками, в рамках яких пропонується ввести аналітичні рахунки до субрахунку 631 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками». Розкрито концептуальні засади організації і методики проведення внутрішньогосподарського аудиту з урахуванням стратегії аудиту, де виділені три основних аспекти: організаційний, методичний і інформаційний, зміст яких дозволить визначити логічну послідовність і розкрити основні процедури методики аудиту розрахунків з постачальниками за товарними операціями.

Основні положення кваліфікаційної роботи доведені до рівня практичних рекомендацій з методичних та організаційних засад обліку та аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками. Результати дослідження прийняті до впровадження у практичну діяльність аграрного підприємства – ДП «Світанок» Балаклійського району Харківської області.

Ключові слова: зобов'язання, безготівкові розрахунки, оцінка, бухгалтерський облік, аудит, розрахунки з постачальниками та підрядниками, аудит кредиторської заборгованості.

SUMMARY

Pulavska OA Accounting and audit of settlements with suppliers and contractors (according to enterprise «Svitanok»).– Manuscript.

Qualification work for the Master's degree in specialty 071 «Accounting and taxation» (educational program «Accounting and Auditing»). – Kharkiv Petro Vasylenko National Technical University of Agriculture, Kharkiv, 2020.

Qualification (master's) work is devoted to the theoretical and methodological substantiation and development of practical recommendations for improving the accounting and auditing of settlements with suppliers and contractors at agricultural enterprises.

Theoretical identification of the basic concepts of the research is performed. The key conditions for recognizing debt as a liability are determined. The classification of liabilities from the standpoint of management activities of agricultural enterprises is substantiated. The peculiarities of valuation of liabilities as the basis of reliability of financial statements and the validity of management decisions in an agricultural enterprise are revealed. Theoretical-methodical and applied principles of audit of liabilities at agricultural enterprises are substantiated.

The analysis of economic activity and organization of accounting and control of enterprise «Svitanok», with emphasis on the assessment of the financial condition of the enterprise. Organizational principles of accounting and audit of settlements with suppliers and contractors at agricultural enterprises, aimed at forming a system of management information on the basis of modern software, have been developed.

Scientific and applied measures to improve the registration, accumulation and generalization of information on settlements with suppliers and contractors as important components of the accounting process are proposed, based on which the relevant documentation is developed, namely the Register of documents to be paid and the Analytical table of settlements with suppliers (contractors), the use of which increases the efficiency, analytical and effective information in the management of current liabilities. The organizational bases for analytical accounting of settlements with suppliers and contractors are substantiated, within the framework of which it is proposed to enter analytical accounts to sub-account 631 «Settlements with suppliers and contractors». The conceptual principles of organization and methods of internal audit based on the audit strategy are revealed, where three main aspects are identified: organizational, methodological and informational, the content of which will determine the logical sequence and reveal the basic procedures of audit methods of settlements with suppliers.

The main provisions of the qualification work are brought to the level of practical recommendations on methodological and organizational principles of accounting and audit of settlements with suppliers and contractors. The results of the study were accepted for implementation in the practical activities of the agricultural enterprise – enterprise «Svitanok».

Keywords: liabilities, non-cash payments, valuation, accounting, audit, settlements with suppliers and contractors, audit of accounts payable.